

El torrent de la font del Bacallà

Un espai per a la memòria

Joan Bermúdez

Sant Genís dels Agudells és un dels barris menys coneguts de Barcelona. La seva ubicació perifèrica, amagat entre els pendents de Collserola, i el fet de no tenir una parada de metro amb el seu nom fa que molts barcelonins no el sàpiguen situar o no el reconguin com a seu.

Es troba al peu del Tibidabo, a tocar del coll que separa les aigües d'Horta de les de Gràcia. Sant Genís pren el seu nom del patró de l'església i del topònim Agudells per la serra d'Agudells sobre la qual es va edificar. Hi havia la hipòtesi que aquest topònim podia ser un derivat d'aigua per la quantitat de torrents que hi ha. Avui donem per demostrat que Agudells prové d'agut, però també és un indicador de la importància que ha tingut la presència d'aigua a la zona.

Ha sigut aquesta circumstància favorable la que ha permès que estigui habitat des de fa segles, hi ha documentació de més de mil anys enrere. De manera continuada, diferents generacions de famílies han escollit Sant Genís com a lloc adequat per viure tal com ho continuem fent ara. Primer com a punt de la ruta del camí romà de Barcelona a Sant Cugat, després com a cruïlla de torrents de Collserola resguardat de l'agitació de la metròpoli. Ara ja fa algunes dècades que Sant Genís ha pres l'aparença de barri residencial. Les nombroses torres de més de deu pisos construïdes als anys setanta van ocultar l'església i les masies posant punt final a un projecte urbanístic que no va tenir cura amb el paisatge, una transformació radical que va esborrar un passat agrari no tan llunyà.

El barri encara disposa de diverses fonts actives, abans que arribés la xarxa d'aigües públiques, ara fa uns cent anys. Eren les que proveïen d'aigua el lloc i

Joan Bermúdez, veí de Sant Genís i un dels impulsors de posar el nom de Torrent del Bacallà

els torrents que regaven els conreus. Una d'aquestes fonts és la font del Bacallà, situada sota els jardins del Viver de Can Borni. És un racó poc transitat pel seu difícil accés, amb la carretera de la Rabassada tallant el pas. Per agafar el camí que s'hi endinsa cal caminar un tram per la vora de la carretera i creuar posant atenció als cotxes, ja que no hi ha pas senyalitzat i ens trobem a una corba de poca visibilitat. Prenem el camí que hi puja i en poc més

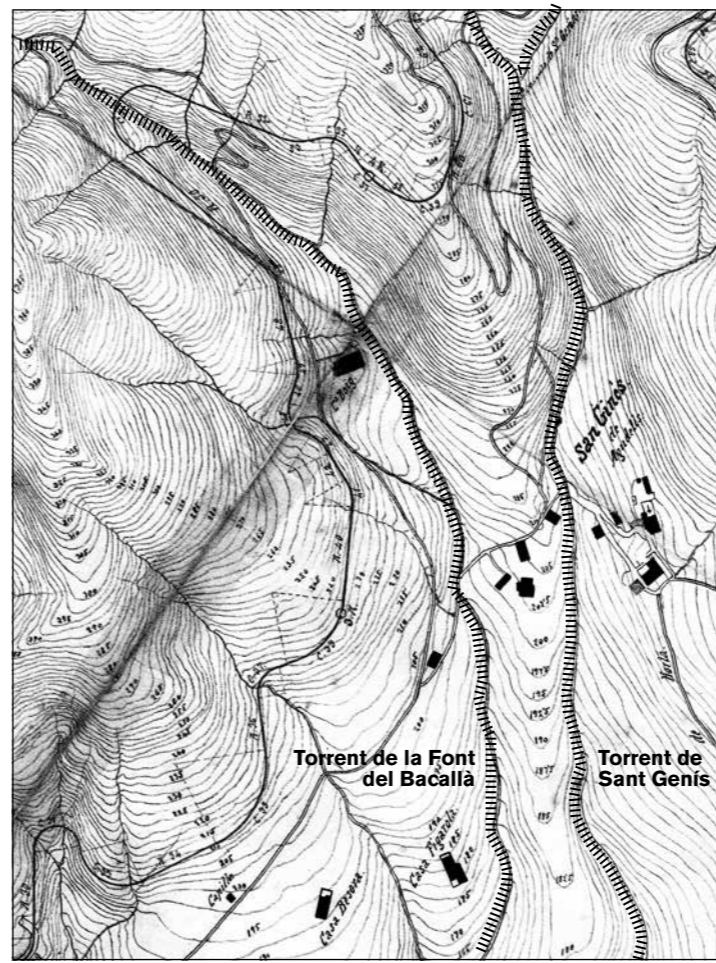
Abans i després d'arranjar-se els patis entre Sidó i Lledoner

de cinc minuts arribem a un esplanadeta on es troba la font rajant aigua des d'un pilar de pedra vista.

Les aigües del torrent de la font del Bacallà baixaven per la fondalada fins a fondre's amb altres torrents propers formant el que era la riera de Sant Genís. On abans hi havia el seu curs s'hi van construir el carrer del Lledoner, els jardins de Violant de Bar i els patis entre els carrers Sidó i Lledoner. Aquests patis tancats sense accés van ser durant cinquanta anys un problema de salubritat. L'any 2013 l'Ajuntament va procedir a reformar aquest espai

Fotografia aèria dels anys seixanta del barri de Sant Genís dels Agudells en creixement. Es veu el Patronat Ribes i la carretera anterior a la construcció de la Ronda de Dalt. El cercle situa els edificis separats pels patis que són objecte de la proposta al nomenclàtor

A la dreta, imatge de la font del Bacallà. Al costat plànol aixecat el 1877 per a la construcció de la carretera de Gràcia a Manresa (Rabassada) on veiem remarcats els dos grans torrents que travessaven el barri.

enderrocant els murs que el tancaven i connectant-lo amb la resta de carrers del barri, enjardinant l'espai i obrint una nova via de pas.

Dos veïns que hem viscut al carrer de Sidó i hem crescut amb les nostres finestres mirant els patis vam celebrar que per fi es recuperés aquell espai perdut pel veïnat i vam pensar que per dignificar-lo completament calia posar-li nom. Després d'un temps per documentar-nos i debatre quin podia ser el nom hem proposat a la Comissió del Nomenclàtor de l'Ajuntament que aquesta via s'anomeni passatge del Torrent de la Font del Bacallà.